

ମଲ୍ଟିପ୍ଲେକ୍ସ (Multiplex)

ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଯୋଖରାରେ ମାଛର ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ବଢ଼ିଥାଏ । ଏହା ଗୋବର ବଦଳରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ଲୁକୋମିନ୍ ମଧ୍ୟ ମଲ୍ଟିପ୍ଲେକ୍ସ ପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ୧ ଏକର ଜଳାୟତନରେ ୫ କେଜି ମଲ୍ଟିପ୍ଲେକ୍ସ/ପ୍ଲୁକୋମିନ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହାପ୍ରତି ୩ ମାସରେ ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ।

ସିଫାକ୍ସ (CIFAX)

ଏହା ଏକ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଭାବେ କାମ କରେ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ଵାରା ଯୋଖରା ପାଣି ପରିଷ୍କାର ରହେ ଏବଂ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ଯୋଖରାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ଏହାକୁ ଏକର ପିଛା ୪୦୦ ମି.ଲି ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଯୋଖରା ପାଣିର ଗୁଣାତ୍ଵକ ମାନ ବଢ଼ିବା ସହ ପାଣିର ପି.ଏଚ୍ ସଠିକ୍ ରହିଥାଏ ।

ଚିଲୁଡ଼ି ଲୁଚିବା ପାଇଁ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳୀ

ଚିଲୁଡ଼ି ଲୁଚିରହିବା ପାଇଁ ଯୋଖରାରେ କଣ୍ଠା ବାଉଁଶର ଅଗି, ଚାକ ବା ନଡ଼ିଆ ବାହାଙ୍ଗା ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଛା ଆକାରରେ ବାନ୍ଧି ପିରାମିଡ୍ ଭଳି ପାଣିରେ ଠିଆ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏକ ଏକର ଯୋଖରାରେ ୧୦-୧୨ଟି ସ୍ଥାନରେ ଏଭଳି ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳୀ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଏହାଛଡ଼ା ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ଲଷ୍ଟିକ୍ ନଳା ବା ମାଟିନଳା ଚିନି/ଚାରି ଗୋଟିକୁ ବାନ୍ଧି ୩୦-୪୦ଟି ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପାଣିକୁଆ, ବଗ ପ୍ରଭୃତି ପକ୍ଷୀକ ଠାରୁ ଚିଲୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କ୍ୟାସେଟ୍ ଟେପ୍ ବା ପିତା ଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲି ତାକୁ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଯୋଖରା ଉପରେ ଟାଣି ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏଭଳି କଲେ ପବନରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଶବ୍ଦରେ ପକ୍ଷୀମାନେ ଭୟରେ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅମଳ

ମାଛ ଅମଳ ପାଇଁ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଚିଲୁଡ଼ି ଅମଳ କରିବାକୁ ହେଲେ ପାଣି କମ୍ କରି ପକକୁ ଲଗାଇ ମଶାଭା ଜାଲକୁ ଘୋଷାଡ଼ି ଚିଲୁଡ଼ି ଧରିବା ଉଚିତ୍ ବା ପାଣି ନିଷାସନ କିମ୍ବା ସୁରସ୍ ଗେରୁର ସୁବିଧା ଥିଲେ ଏହାର ମୁହଁରେ ଶକ୍ତ ସରୁ ଜାଲ ମୁଣାକୁ ବାନ୍ଧି ଗେରୁ ଖୋଲିଲେ ଚିଲୁଡ଼ି ସବୁ ମୁଣାରେ ଧରାପଡ଼ିବେ ଏବଂ ଯାହା ରହିଯିବେ ତାକୁ ସହଜରେ ଧରି ଦେଇପାରିବେ ।

ବାକ୍ଷିକ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ

ବ୍ୟୟ : ଏକର ପିଛା ମାଛ ସହ ଚିଲୁଡ଼ି ଚାଷ ପାଇଁ ଚୁନ, ଗୋବର, ସାର, ପିଡ଼ିଆ, ଧାନଗୁଣ୍ଡ, ଚିଲୁଡ଼ି ଖାଦ୍ୟ, ଜାଆଁଜ ଇତ୍ୟାଦି ଟ. ୭୦,୦୦୦/- ର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।
 ଆୟ : ମାଛ ୧୦୦୦ କେଜି (୧ କେଜି ୧୦୦ଟଙ୍କା ହିସାବରେ)
 = ଟ. ୧,୦୦,୦୦୦/-
 ଚିଲୁଡ଼ି ୨୦୦ କେଜି (୧ କେଜି ୨୭୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ)
 = ଟ. ୫୪,୦୦୦/-
 ମୋଟ୍ = ଟ. ୧,୫୪,୦୦୦/-
 ଲାଭ : ଟ. ୧,୫୪,୦୦୦/- - ଟ. ୭୦,୦୦୦/-
 = ଟ. ୮୪,୦୦୦/-
 ସୁତରାଂ ମାଛ ସହ ଚିଲୁଡ଼ି ଚାଷ କଲେ ସାଧାରଣତଃ ମାଛ ଚାଷ ଅପେକ୍ଷା ୨ ଗୁଣ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସମସ୍ତ ମାଛ ଚାଷୀ ଏହି ପ୍ରକାରର ମିଶ୍ରିତ ଚାଷ ପାଇଁ ଆଗଭର ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ମାଛ ଓ ଚିଲୁଡ଼ିର ମିଶ୍ରିତ ଚାଷ

ଲେଖିକା
କୁମାରୀ ରଶ୍ମି ପ୍ରଭା ମିଶ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟିକା (ମତ୍ସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ)

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ
ଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜନ ଦାସ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର,
ଅନୁଗୁଳ

ଏକ ସାମିତ ପରିବେଶରୁ ଅଧିକ ଆଦାୟ କରିବା ଯେକୌଣସି ଚାଷର ଆଭିମୁଖ୍ୟ । ଏହାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଛ ସହିତ ମଧୁର ପାଣି ଚିଲୁଡ଼ି ଚାଷ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ମାଛରୁ ଲାଭ ପାଇବା ସହ ଚାଷୀ ଚିଲୁଡ଼ିରୁ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ପାଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକାର ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୋଇନଥାଏ ଓ ଯୋଖରାର ସମସ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଲ, ନଦୀ, ନାଳ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ମଧୁର ଚିଲୁଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଜାତିଆ ଓ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ, ଲାଭଦାୟକ ମଧୁର ଚିଲୁଡ଼ି ହେଉଛନ୍ତି ୨ ପ୍ରକାରର- ମାଲୋଗ୍ରାକିୟମ୍ ରୋଜେନ୍‌ବର୍ଗୀ ଓ ମାଲୋଗ୍ରାକିୟମ୍ ମାଲକମ୍‌ସୋନୀ । ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଚିଲୁଡ଼ି ଶାନ୍ତ ବଡ଼ି ଓ ଏହା ୭ ରୁ ୨୫ ସେମି ତଥା ୪୦ ରୁ ୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଜନ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳ କିପରି ଚିହ୍ନିବା ?

ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳ ନଚିହିଁ ଯୋଖରାରେ ଛାଡ଼ିଲେ ଚାଷରୁ ଲାଭ ହେବା ବଦଳରେ କ୍ଷତିହୁଏ । ତେଣୁ ଚାଷ ପାଇଁ ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଜାଆଁଳର ଲକ୍ଷଣ, ଆକାର, ଗଠନ ଜାଣିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ଓ ପଦ୍ଧତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା । ଯଥା-

- ୧. ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳର ଶରୀର ସହ, ଲମ୍ବକିଆ ଓ ସରୁ । ଅଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳର ଶରୀର ବେଶି ଚଉଡ଼ା ହେବା ସହିତ ଛୋଟ ହୋଇଥାଏ ।
- ୨. ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳ ଗୋଡ଼ ବଡ଼ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ।
- ୩. ଏହି ଜାଆଁଳର ମୁଣ୍ଡ ଖୋଳପାର ଭିତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକରୁ ତିନୋଟି କଳା ବା ଖଇରିଆ ରଙ୍ଗର ଅନୁପ୍ରସ୍ଥ ବିନ୍ଦୁ ରେଖକ ଥାଏ ।
- ୪. ଜାତିଆ ଜାଆଁଳମାନଙ୍କର ଯେତେ ଖୋଳପା ମାନଙ୍କରେ ଭିତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଧାଡ଼ିରେ ନିୟମିତ କଳା ବା ଖଇରିଆ ବିନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ିକ ଥାଏ ।
- ୫. ଗୋଟିଏ ଚଉଡ଼ା ପାତ୍ରରେ ରଖିଲେ ଜାତିଆ ଜାଆଁଳ ଗୁଡ଼ିକ ଶାନ୍ତ ରହି କରିପାରନ୍ତି ।
- ୬. ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ିର ମୁଣ୍ଡ କଣ୍ଠା, ଏହାର ମୁଣ୍ଡ ଖୋଳପା ଅପେକ୍ଷା ଛୋଟ ହୋଇଥାଏ ।
- ୭. ମୁଣ୍ଡ କଣ୍ଠାର ନିକଟତମ ଅଂଶର ରୁଡ଼ା ଭିନ୍ନ ଥାଏ ।
- ୮. କୌଣସି ଚଉଡ଼ା ପଥର ଉପରେ ରଖିଲେ ଜାତିଆ ଜାଆଁଳ ଗୁଡ଼ିକ ଅଜାତିଆ ଅପେକ୍ଷା ଶାନ୍ତ ଚାରିଦିଗକୁ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତି ।
- ୯. ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳର ମୁଣ୍ଡ କଣ୍ଠାର ଉପର ଧାରରେ ୧୨ ରୁ ୧୬ ଦାନ୍ତି ଓ ତଳ ଧାରରେ ୬ ରୁ ୭ ଦାନ୍ତି ଥାଏ ।

ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ଜାଆଁଳ ପାଉଁଶ କେଉଁଠୁ ?

ଜାତିଆ ଚିଲୁଡ଼ି ମାଲୋଗ୍ରାକିୟମ୍ ରୋଜେନ୍‌ବର୍ଗୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଶଲ୍ୟାଗଙ୍ଗ, ସିଆଲଏସ୍ (CIFA, Bhubaneswar) ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ପିପିଲି ନିକଟସ୍ଥ ଚୁଡ଼ିଆ ଯୋଖରାରେ ଥିବା ୫ଟି ବେସରକାରୀ ହ୍ୟାଡେରା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ପୁରୀର ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ, ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଚାନ୍ଦିପୁର ଠାରେ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବୈଶିଙ୍ଗା ଠାରେ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ସୋରଣ ଠାରେ, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ହତୁପୁର ନିକଟସ୍ଥ ନୋକିଆ ନୁଆଗାଁ ଠାରେ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାର ବେତଡ଼ା ଓ କପାଗାଡ଼ିଆ ଠାରେ ମିଳୁଅଛି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରୁ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନଦୀରୁ ଫର୍ଗୁହାତ ମାଲକମ୍‌ସୋନୀ ଜାଆଁଳ ଦୟାନଦୀ (ବାଳକାଟି) ଓ ମହାନଦୀର ମୁଣ୍ଡକା ଠାରେ ମିଳୁଛି । ନାଗାବଳୀ ନଦୀରୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଜାଆଁଳ ଫର୍ଗୁହ କରାଯାଇ ପାରୁଛି ।

କେତେ ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ?

ମିଶ୍ରିତ ଚାଷରେ ଭାଜୁର, ରୋହୀ, ସିଲ୍ଭର କାର୍ପ ଓ ଗ୍ରାସ୍କାର୍ପ ସହ ଚିଲୁଡ଼ି ଛାଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ । ଚିଲୁଡ଼ି ଛାଡ଼ିବା ଯୋଖରାରେ ବିଲାଟିରୋହୀ, ମିରିକାଦୀ ଓ କଳାବଲ୍‌ଶା ଛାଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏକ ଏକର ଯୋଖରା ପ୍ରତି ଭାଜୁର ୮୦୦, ରୋହୀ ୮୦୦, ଗ୍ରାସ୍କାର୍ପ ୨୦୦, ସିଲ୍ଭର କାର୍ପ ୨୦୦, ଚିଲୁଡ଼ି ୪୦୦୦ ଏହିପରି ମୋଟ ୬୦୦୦ ଛାଡ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯୋଖରାର ତୟନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସମସ୍ତ ମାଛଚାଷ ହେଉଥିବା ଯୋଖରାରେ ଏହା କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ବାଲିଆ ଓ ଦୋରସା ମାଟିଥିବା ଅଗଭୀର ଯୋଖରାରେ ଚିଲୁଡ଼ି ଭଲ ହେବ । ଯୋଖରାରେ ଅତିମାତ୍ରାରେ ଦଳ ରହିଲେ ଚିଲୁଡ଼ି ଭଲଭାବେ ବଢ଼ିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଳ ସଫା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ଖରାଦିନେ ଶୁଖିଯାଇଥିବା ଯୋଖରାରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଚାଷ ଭଲ ହୋଇପାରିବ । କାରଣ ଏକଜି ଯୋଖରାରୁ ପୁରାପୁରି ଚିଲୁଡ଼ି ଅମଳ ହୋଇପାରିବ । ନେକିଥିବା ଯୋଖରାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ଅମୃତାଳ ଅଭାବ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଚିଲୁଡ଼ି ମରିଯାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ନେକି ସଫା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଳାଶ୍ରୟକୁ ଭଲଭାବରେ ସଫା କରି ଏକର ପିଛା ୨୦୦ କେଜି ତୁନ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ପରର ସବୁ

ଖତସାରର ବ୍ୟବହାର

ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବାର ୧୫ ଦିନ ପରେ ଏକର ପିଛା ୧୦କେଜି ତୁନ ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ଯୋଖରା ପାଣିରେ ଚାରିଆଡ଼େ ଛିଞ୍ଚି ପକାଇବା ଉଚିତ୍ । ତୁନ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ପରେ ଏକର ପିଛା ମାସିକ ୩୦୦ କେଜି କଞ୍ଚା ଗୋବର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଯୋଖରାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଖତ ଓ ସାର ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ୧୦ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବା ମାଛ ଧରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଏ ।

କୃତ୍ରିମ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ

ମାଛ ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିମାଣ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଦିନ କୃତ୍ରିମ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଖରାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ମାଛ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏକ ଏକର ଯୋଖରାରେ କୃତ୍ରିମ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗର ବିଧି :-

ସମୟ	ଦୈନିକ ପରିମାଣ (କେଜି)		ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣ (କେଜି)	
ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିବା ପରେ	ଜାତିଆ କୃଷା	ବାଦାନ ପିଡ଼ିଆ	ଜାତିଆ କୃଷା	ବାଦାନ ପିଡ଼ିଆ
୧ମ ଓ ୨ୟ ମାସ	୦.୭୫	୦.୭୫	୪୫.୦	୪୫.୦
୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ମାସ	୧.୫୦	୧.୫୦	୯୦.୦	୯୦.୦
୫ମ ଓ ୬ଷ ମାସ	୨.୨୫	୨.୨୫	୧୩୫.୦	୧୩୫.୦
୭ମ ଓ ୮ମ ମାସ	୨.୫୦	୨.୫୦	୧୫୦.୦	୧୫୦.୦
ମୋଟ			୬୦୦.୦	୬୦୦.୦

ଖାଦ୍ୟ ଦେବାର ପ୍ରଣାଳୀ

ଉପରୋକ୍ତ ଖାଦ୍ୟକୁ ପ୍ରଥମେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣ ମିଶାଇ ଅଳ୍ପ ପାଣିରେ ବହୁରେଇବା ଦରକାର । ତାପରେ ଏହାକୁ ଗୋଳାକାର ପିଣ୍ଡୁଳା କରି ଚଉଡ଼ା ମୁହଁ ଥିବା ମାଟି ପଲମ ବା ବାଉଁଶର ଡାଳିଆରେ ରଖି ଯୋଖରା ପାଣି ଭିତରେ (ଅତି କମ୍‌ରେ ୨.୫ ରୁ ୩ ଫୁଟ ଗଭୀର) ବୁଡ଼ାଇ ତିନି ବା ଚାରିଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ମାଛ ମାନଙ୍କର ଖାଇବା ଅନୁସାରେ ଏହାର ପରିମାଣକୁ କମ୍ ବେଶି କରାଯାଇପାରେ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଏହି ଖାଦ୍ୟକୁ ପିଆଜ ଅଖାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ପାଣି ଭିତରେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତି ଦୁଇ ବା ତିନି ଜାଗାରେ ମଧ୍ୟ ଝୁଲାଇ ରଖାଯାଇପାରେ ।

ଆଜିକାଲି ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାନାଦାର ଖାଦ୍ୟ (Pelleted Feed) ମଧ୍ୟ ବଜାରରେ ମିଳିଲାଣି ଯାହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏଥିରେ ମାଛ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଜୀବସାର, ଖାଦ୍ୟସାର ଓ ଧାରୁସାର ଇତ୍ୟାଦି ସରୁକିତ ଆକାରରେ ଥାଏ ।

ପେଲେଟ୍ ପିଚ୍‌ର ବ୍ୟବହାର

ଚାଷ ସମୟ	ଦୈନିକ ମାତ୍ରା (କେଜି)	ଦୂମାସିକ ଆବଶ୍ୟକତା (କେଜି)
୧ମ ଓ ୨ୟ ମାସ	୧.୧୨୫	୬୭.୫୦୦
୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ମାସ	୨.୨୫୦	୧୩୫.୦୦୦
୫ମ ଓ ୬ଷ ମାସ	୩.୩୭୫	୨୦୨.୫୦୦
୭ମ ଓ ୮ମ ମାସ	୩.୬୫୦	୨୨୫.୦୦୦
୯ମ ଓ ୧୦ମ ମାସ	୪.୫୦୦	୨୭୦.୦୦୦
ମୋଟ		୯୦୦.୦୦୦